

INHOUD

<i>Beknopte inhoud</i>	v
<i>Over de reeks Recht in Kort Bestek</i>	vii
<i>Woord vooraf</i>	ix
<i>Inleiding</i>	xi

DEEL I

OVEREENKOMSTEN INZAKE OVERDRACHT VAN EIGENDOM

Hoofdstuk 1

Koop	3
§ 1. Kenmerken.....	3
1. Eigendomsoverdracht.....	4
Verkoop van andermans zaak.....	4
Formaliteiten voor eigendomsoverdracht.....	5
Uitstel van eigendomsoverdracht.....	6
Relativiteit van de overeenkomst en tegenwerpbaarheid aan derden.....	6
Eigendomsoverdracht en tegenwerpbaarheid bij verkoop van onroerend goed.....	8
a) Compromis.....	8
b) Notariële akte.....	10
c) Tegenwerpbaarheid van het eigendomsrecht van de koper....	11
d) Het flikkermoment.....	12
e) Werkelijke en schijnbare eigenaar.....	13
f) De stoute verkoper: dubbele verkoop.....	14
g) Dwang.....	15
h) Geen absolute bescherming.....	15
Eigendomsoverdracht en tegenwerpbaarheid bij verkoop van roerend goed.....	16
a) Dubbele verkoop.....	16
b) Schuldeiser van de verkoper.....	17
c) Weten of behoren te weten.....	17
d) Eigendomsvoorbehoud.....	18
e) Eigendomsvoorbehoud en artikel 101 Faill.W.....	19
Risico.....	20

2. Geldprijs	20
Schenking	20
Ruil	21
Bepaald of bepaalbaar	21
§ 2. Totstandkoming	22
1. Toestemming – wilsovereenstemming	22
Onderhandelingen	22
Aanbod	22
Aanvaarding	23
Verkoopbelofte	24
a) Optie	24
b) Derden	25
Recht van voorkoop en voorkeurrecht	25
Koop met commandverklaring	26
Koop op proef	28
2. Gebreken in de toestemming	28
Dwaling	29
Bedrog	29
Geweld	30
3. Bekwaamheid	30
Echtgenoten	30
Vertegenwoordigers en gerechtsdienaars	31
4. Voorwerp	31
Bestaan	31
In de handel	32
Bepaald of bepaalbaar	32
Sancties	32
5. Vorm	32
6. Bewijs	33
7. Interpretatie	33
§ 3. Verbintenissen van de verkoper	33
1. Levering	33
Conformiteit	34
Staat en hoedanigheid	34
Omvang, hoeveelheid, oppervlakte	35
Toebehoren en opbrengsten	35
Behoud van de zaak tot aan de levering	36
Kosten van levering en kosten van afhaling	36
Hoe gebeurt de levering?	37
Waar gebeurt de levering?	37
Wanneer gebeurt de levering?	38
Sancties	38

a) Algemeen	38
b) Eenzijdige of buitengerechtelijke ontbinding	39
2. Vrijwaring voor uitwinning	40
Vrijwaring voor eigen daad	40
Vrijwaring voor daden van derden	41
a) Rechtsstoornis	41
b) Actuele stoornis	42
c) Anterioriteit	42
d) Wie vrijwaart?	42
e) Hoe vrijwaren?	43
f) Exoneratie	44
3. Vrijwaring voor verborgen gebreken. Gemeen recht	44
Welk gebrek?	45
a) Gebrek	45
b) Verborgen	46
c) Ernst	47
d) Anterioriteit	47
Hoe vrijwaren?	47
a) Welke acties?	47
b) Verkoper te goeder of te kwader trouw	48
c) Termijn	49
Vergaan van de gebrekkige zaak	50
Exoneratie	50
a) Overeenkomst valt niet onder WMPC	51
b) Verkoper te goeder trouw	51
c) De verwittigde koper	52
d) Interpretatiekwesies	52
4. Vrijwaring voor gebreken. Wet consumentenkoop	54
Toepassingsgebied	55
Dwingend	56
Aansprakelijkheidsvoorwaarden	56
a) Conformiteit	56
b) Anterioriteit	58
c) Waarborgtermijn	58
d) Meldingstermijn	59
e) Verjaringstermijn	59
Remedies	60
Commerciële garantie	61
5. Vrijwaring voor gebreken. Wet productaansprakelijkheid (WAP)	62
Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i>	63
Wie is aansprakelijk?	63
Aansprakelijkheids criterium	64

Bewijs	65
Schadevergoeding	65
Termijn	66
Exoneratie	66
Samenloop	66
§ 4. Verbintenissen van de koper	67
1. Zaak in ontvangst nemen	67
Aanvaarding	67
Bescherming van de verkoper	68
2. Prijs betalen	68
Waar en wanneer?	68
Wat?	69
Schorsing van betaling	69
3. Bescherming van de onbetaalde verkoper	70
Enac.	70
Voorrecht	71
Oneigenlijke revindicatie	72
Ontbinding	73
a) Tussen partijen	73
b) Ten aanzien van derden	74
§ 5. Einde	75
1. Beding van wederinkoop	75
2. Vernietiging wegens benadeling	76
Verkoop van onroerend goed	76
Procedure	77
a) Wie?	77
b) Wanneer?	77
c) Bewijs	77
Gevolgen	78
a) Teruggave	78
b) Behoud	79
§ 6. Varia	79
1. Wet Consumentenkrediet	80
Consument als slachtoffer	80
Wet Consumentenkrediet	81
Toepassingsgebied	82
Totstandkoming van de kredietovereenkomst	82
Verzakingsrecht	83
2. Wet Marktpraktijken	83
Verkoop op afstand	84
Verkoop buiten de onderneming van de verkoper	84
Vrije beroepen	85

3. Veiling en openbare verkoop	85
Veiling	86
Openbare verkoop	87
4. Overdracht van schuldvordering – effectisering – factoring	87
Overdracht van schuldvordering in het gemene recht	88
a) Twee soorten van derden	88
b) Tegenwerpbaarheid ten aanzien van zakenrechtelijke derden	89
c) Tegenwerpbaarheid ten aanzien van de gecedeerde schuldenaar	91
Effectisering	92
Factoring	93
5. Concessie van alleenverkoop	94
6. Internationale koop	94
Internationaal privaatrecht	94
Uniform kooprecht	95
Inco-terms	96
Hoofdstuk 2	
Kanscontracten	99
§ 1. Kenmerken	99
§ 2. Spel en weddenschap	100
§ 3. Lijfrente	101
1. Kenmerken	102
2. Onder bezwarende titel	102
3. Het lijf	104
4. Werkelijke kans op winst en verlies	104
Objectieve zekerheid	105
Overlijden buiten termijn	105
5. Ontbinding	106
6. Kostcontract	107
§ 4. Tontine, aanwas en terugval	108
1. Tontine	108
2. Aanwas en terugval	110
3. Aleatoir karakter	110
Hoofdstuk 3	
Dading	113
§ 1. Kenmerken	113
1. Vaststellingsovereenkomst en dading	113
2. Dading en andere rechtsfiguren	115

§ 2. Geldigheidsvereisten.	116
1. Bekwaamheid	116
2. Toestemming	116
3. Voorwerp	118
§ 3. Vorm en bewijs	118
§ 4. Interpretatie	119
§ 5. Gevolgen.	119

Oefeningen deel I	123
------------------------------------	------------

DEEL II

OVEREENKOMSTEN INZAKE GENOT VAN EIGENDOM

Hoofdstuk 1

Huur.	131
----------------------	------------

§ 1. Kenmerken.	131
1. Algemene kenmerken.	131
2. Bekwaamheid	132
3. Vormvereisten	133
Bijzondere bewijsregel	133
Tegenwerpbaarheid	134
4. Gemene en bijzondere huur	135
Wie krijgt er bijzondere bescherming?	135
§ 2. Gemene huur	136
1. Verbintenissen van de verhuurder	136
Levering	136
Onderhoud.	137
Vrijwaring	137
2. Verbintenissen van de huurder.	138
Betalen	138
a) Prijs.	138
b) Indexatie	138
c) Kosten en lasten	139
d) Informatie	140
Gebruiken en onderhouden	140
Teruggeven.	141
a) Huisgenoten	142
b) Plaatsbeschrijving.	142
c) Brand	143
d) Verbouwingen.	144
3. Beschermingsmechanismen voor de onbetaalde verhuurder	145
Voorrecht	145

Volgrecht en beslag tot terugvordering	146
Huurwaarborg	146
4. Duur	147
Bepaalde duur	147
Onbepaalde duur	148
Opzegging	148
5. Einde	149
In der minne	149
Wanprestatie	149
Tenietgaan van het verhuurde goed	150
Wat niet tot het beëindigen van de huur leidt	150
6. Onderhuur en overdracht van huur	151
Toelaatbaarheid	151
Gevolgen	151
7. Overdracht van het verhuurde goed zelf	152
Eerbiedigingsbeding in overdrachtscontract	153
Vaste datum	153
Uitzettingsbeding in huurcontract	154
Geen vaste datum	155
8. Procesrechtelijke aspecten	155
§ 3. Woninghuur	156
1. Toepassingsgebied – Artikel 1 WHW	157
Huurcontract	157
Hoofdverblijfplaats	157
Toestemming verhuurder	158
Contractuele uitsluiting	158
Wettelijke uitsluiting	158
Vormvereisten	159
2. Staat van het verhuurde goed – Artikel 2 WHW	159
3. Duur – Artikel 3 WHW	160
Principe: negen jaar	160
a) Vroegtijdige beëindiging door de verhuurder	161
b) Tegenopzegging door de huurder	163
c) Vroegtijdige beëindiging door de huurder	163
Eerste uitzondering: korte contracten van maximum drie jaar	163
Tweede uitzondering: langer dan negen jaar – levenslange huur	164
Verlenging wegens buitengewone omstandigheden	165
4. Prijs, kosten en lasten – Artikelen 5, 6 en 7 WHW	165
5. Huurwaarborg – Artikel 10 WHW	167
6. Overdracht van huur – Artikel 4, §§ 1 en 3 WHW	167
7. Onderhuur – Artikel 4, §§ 2 en 3 WHW	168
Voorwaarden	168

Gevolgen.	169
Duur.	169
8. Overdracht van het verhuurde goed zelf – Artikel 9 WHW.	170
9. Procesrechtelijke aspecten.	171
§ 4. Handelshuur.	172
1. Toepassingsgebied – Artikelen 1 en 2 HHW.	174
Voorwaarden.	174
a) Huurovereenkomst.	174
b) Onroerend goed.	175
c) Kleinhandel of ambacht.	175
d) Hoofdzakelijke bestemming.	175
Uitgesloten.	176
2. Duur – Artikelen 3 en 4 HHW.	177
Minimum negen jaar.	177
Woonlokalen en bijlokalen.	177
Beëindiging.	178
a) Samen.	178
b) Huurder.	178
c) Verhuurder.	179
3. Prijs, kosten en lasten – Artikel 6 HHW.	179
Algemeen.	179
Huurprijsherziening.	180
4. Verbouwingswerken – Artikelen 7-9 HHW.	181
Welke werken?.	181
Procedure.	182
Verwijdering of vergoeding?.	182
5. Onderhuur en overdracht van huur – Artikelen 10-11 <i>bis</i> HHW.	183
Mogelijkheid.	183
Procedure.	183
Gevolgen.	185
a) Beginsel.	185
b) Overdracht van handelszaak – Artikel 11, I HHW.	185
c) Verhuring of oprichting van handelszaak – Artikel 11, II HHW.	185
d) Collusie – Artikel 11, II HHW.	187
e) Hoofdelijke aansprakelijkheid – Artikel 11, III HHW.	187
Bijzonder geval.	189
6. Overdracht van het verhuurde goed – Artikel 12 HHW.	189
Algemeen.	189
Vaste datum.	189
Geen vaste datum.	190
Huurhernieuwing.	190
Vergoeding.	191

7. Huurhernieuwing – Artikelen 13-24 HHW	193
Principe – Artikel 13 HHW	193
Vier maal negen	193
Korter of langer?	193
Formaliteiten – Artikel 14 HHW	194
Positie van de verhuurder – Artikel 16-20 HHW	195
Weigering van de huurhernieuwing – Artikel 16 HHW	197
a) Eigen gebruik – Artikel 16, I, 1° HHW	197
b) Geen handelsbestemming meer – Artikel 16, I, 2° HHW	197
c) Slopen en wederopbouw – Artikel 16, I, 3° HHW	198
d) Grove tekortkomingen huurder – Artikel 16, I, 4° HHW	198
e) Bod van een derde – Artikel 16, I, 5° HHW	198
f) Afwezigheid van wettig belang – Artikel 16, I, 6° HHW	199
g) Ongemotiveerde weigering – Artikel 16, IV HHW	199
Betwisting van de weigering	199
8. Uitzettingsvergoeding – Artikelen 25-28 HHW	200
Welke gevallen?	200
Hoeveel?	201
Sanctievergoeding	202
Retentierecht – Artikel 27 HHW	202
Wanneer vorderen? – Artikel 28 HHW	203
9. Procesrechtelijke aspecten – Artikelen 29-31 HHW	203

Hoofdstuk 2

Lening	205
§ 1. Bruiklening	205
1. Kenmerken	205
Onverbruikbare zaken	205
Zakelijk	206
Eenzijdig	206
Om niet	206
Niet <i>intuitu personae</i>	207
Geldigheidsvereisten	207
2. Verbintenissen van de ontlener	207
Gebruik, bewaring en behoud	207
Teruggave	207
Verlies door toeval	208
a) Bijzondere aansprakelijkheid van de ontlener	208
b) Overmacht	209
Opa	209
Bob	210
3. Verbintenissen van de uitlener	211

§ 2. Verbruiklening	212
1. Kenmerken.....	212
Eigendomsovergang.....	212
Voorwerp	213
Zakelijk.....	213
Om niet of onder bezwarende titel	213
2. Verbintenissen van de ontlener	214
3. Lening op interest.....	214

Hoofdstuk 3

Varia.....	217
-------------------	------------

§ 1. Leasing	217
1. Kenmerken en soorten.....	217
Financiële leasing	217
a) Kenmerken	217
b) Roerende leasing van bedrijfsmaterieel	218
c) Financieringshuur aan de consument.....	219
d) Onroerende leasing	220
e) Sale en lease back	220
Operationele leasing.....	221
Huurkoop en verkoop op afbetaling.....	221
2. Rechtsverhoudingen.....	221
§ 2. Franchising.....	222
§ 3. Licentie	223

Oefeningen deel II.....	225
--------------------------------	------------

DEEL III

DIENSTENOVEREENKOMSTEN

Inleiding.....	233
-----------------------	------------

§ 1. Onderscheid aanneming, bewaargeving en lastgeving.....	233
§ 2. Onbenoemde en elders geregelde dienstovereenkomsten	234

Hoofdstuk 1

Aanneming.....	237
-----------------------	------------

§ 1. Kenmerken.....	238
1. Omschrijving.....	238
Huur van goederen en huur van werk.....	238
Bestanddelen.....	238

2.	Onderscheid met andere benoemde overeenkomsten	240
	Aanneming en verkoop	240
	Aanneming en lastgeving	242
3.	Beperkingen van de vrije keuze van medecontractant	243
	Overheidsopdrachten	243
	Erkenning van aannemers	243
	Registratie van aannemers	244
	Verplichte tussenkomst architect	245
§ 2.	Verbintenissen van de aannemer	246
1.	Het werk goed uitvoeren	246
	Aannemer – Algemeen	246
	Architect	248
	Interactie tussen architect en aannemer	248
2.	Het werk tijdig uitvoeren	249
3.	Levering en teruggave	249
4.	Sancties voor slechte of laattijdige uitvoering van het werk	250
5.	Tienjarige aansprakelijkheid	251
	Voorwaarden	251
	a) Bouwwerk	251
	b) Aannemingsovereenkomst	252
	c) Zwaar gebrek	252
	d) Fout	252
	Termijn	253
§ 3.	Verbintenissen van de opdrachtgever	254
1.	Het werk mogelijk maken	254
2.	De prijs betalen	254
	Drie systemen	255
	a) Onbepaalde prijs	255
	b) Vaste of bepaalde prijs	255
	c) Bestek	256
	Prijs bij voorstudies	256
3.	Aanvaarding	256
	Aanvaarding dekt lichte zichtbare gebreken	257
	Aanvaarding dekt lichte verborgen gebreken niet	258
§ 4.	Aansprakelijkheid van de aannemer ten aanzien van derden	259
	Quasi-delictuele aansprakelijkheid	259
	Burenhinder	260
§ 5.	Onderaanneming en nevenaanneming	261
1.	Omschrijving	261
2.	Verhouding hoofdaannemer – onderaannemer	261
3.	Verhouding hoofdaannemer – opdrachtgever	262

4. Verhouding onderaannemer – opdrachtgever	262
Rechtstreekse vordering en voorrecht	262
Buitencontractuele aansprakelijkheid	264
§ 6. Risico	264
§ 7. Einde	265
1. Eenzijdige opzegging	265
2. Overlijden van de aannemer	266
§ 8. Woningbouwwet	266
1. Beschermingswetgeving	267
2. Toepassingsgebied – Artikelen 1 en 2 WB	268
Algemeen	268
Overeenkomst	268
Eigendomsovergang van gebouw of verbintenis te bouwen, doen bouwen of verschaffen	269
Tot huisvesting bestemd	270
Te bouwen of in aanbouw	271
Koper moet betalen voor de voltooiing	271
Studieovereenkomsten	272
Uitzonderingen	272
3. Kwalificatie – Artikel 3 WB	273
Verkoop of aanneming – Geen lastgeving	273
Geen beding van wederinkoop	274
4. Overgang van eigendom en risico – Artikelen 4 en 5 WB	274
Onmiddellijke overgang van eigendom voor de grond en bestaande opstallen – Artikel 4 WB	274
Overgang van eigendom naarmate incorporatie (directe natrekking) – Artikel 5, lid 1 WB	275
Overgang van risico – Artikel 5, lid 2 WB	275
5. Tienjarige aansprakelijkheid – Artikel 6 WB	275
Ook de verkoper	275
Van openbare orde?	276
6. Verplichte dubbele oplevering – Artikel 9 WB	276
Algemeen	276
Specifieke gevolgen in de Woningbouwwet	278
Vertrekpunt van de termijn voor de tienjarige aansprakelijk- heid	278
7. Verplichte vermeldingen en bijlagen – Artikel 7 WB	279
8. Prijs – Artikelen 8 en 10 WB	280
Vóór het sluiten van de overeenkomst	280
Bij het sluiten van de overeenkomst	281
Bij het verlijden van de notariële akte	281
Na het verlijden van de notariële akte	282

9. Waarborg – Artikel 12 WB	282
Erkende aannemer	282
Niet-erkende aannemer	283
10. Sancties – Artikelen 13 en 14 WB	284
Burgerrechtelijke sanctie: nietigheid (art. 13 WB)	284
Tijdstip om de vordering in te stellen	285
Strafsancties (art. 14 WB)	285
Hoofdstuk 2	
Bewaargeving	287
§ 1. Gemeen recht	287
1. Kenmerken	287
Omschrijving	287
Verschil met bruiklening	288
Verschil met huur	288
2. Soorten	289
Bewaargeving uit noodzaak	289
Hotelbewaargeving (§ 2) – Sekwester (§ 3)	290
3. Verbintenissen van de bewaarnemer	290
Bewakingsplicht	290
Teruggaveplicht	291
a) Negatief bewijs van overmacht	291
b) Exoneratiebedingen	292
4. Verbintenissen van de bewaargever	292
§ 2. Hotelbewaargeving	293
1. Toepassingsgebied	293
Hotelhouder	293
Gast	293
Bagage	294
2. Aansprakelijkheid van de hotelhouder	294
Uitzonderingen	294
a) Onbepaalde aansprakelijkheid (art. 1953 BW)	294
b) Geen aansprakelijkheid (art. 1954 BW)	295
§ 3. Sekwester	295
1. Contractueel sekwester	295
2. Gerechtelijk sekwester	296
Hoofdstuk 3	
Lastgeving	297
§ 1. Gemeen recht	297
1. Lastgeving en volmacht	297

Lastgeving	297
Volmacht	298
2. Vorm en bewijs	299
Lastgeving	299
Volmacht	299
3. Omvang van de vertegenwoordigingsbevoegdheid.....	301
4. Verbintenissen van de lasthebber.....	301
5. Verbintenissen van de lastgever	303
6. Gevolgen van de lastgeving ten aanzien van derden.....	304
De lasthebber blijft binnen de perken van het mandaat.....	304
De lasthebber treedt buiten de perken van het mandaat	305
a) Lasthebber	305
b) Lastgever	305
7. Einde.....	306
Overlijden	306
Onbekwaamverklaring, faillissement of kennelijk onvermogen van de lasthebber of lastgever.....	307
Opzegging door de lasthebber	308
Herroeping door de lastgever	308
§ 2. Handelstussenpersonen.....	308
1. Makelaar.....	309
2. Zelfstandige handelsagent.....	309
3. Commissionair	310
4. Handelsvertegenwoordiger	310
§ 3. Engineering	310
Oefeningen deel III.....	311